

Jūsu biznesa iespējas Somijas tirgū

Valsts aģentūra Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
Investment and Development Agency of Latvia

31.05.2012

**Inguna Žigure, LIAA sabiedriskā
pārstāve Somijā**

Pamatfakti par Somiju

- **Galvaspilsēta: Helsinki.** (Dizaina galvaspilsēta 2012)
- **Divas oficiālās valodas:** somu un zviedru.
- **Iedzīvotāju skaits valstī:** 5 364 000.
- **Ģeogrāfiskais izvietojums:** Izvietota stratēģiski svarīgā ekonomiskās attīstības reģionā. Kaimiņos svarīgi eksporta tirgi.
- **Parlamentāra Republika.** Vienīgā Ziemeļvalsts, kas nav monarhija.
- **Pēc valstu konkurētspējas indeksa, ieņem 4.vietu pasaulē.**
- **Viena no "inovāciju spēkstacijām" Eiropā** ieņem 3. vietu pēc Šveices un Singapūras.
- **OECD un PISA vērtējums:** Somijas izglītības sistēma ir otrā labākā pasaulē.
- **Transparency International:** Nav korupcijas, caurspīdīga, labi funkcionējoša un atklāta valsts institūciju darbība. Bet pastāv birokrātija.
- **Newsweek:** Somija ir labākā valsts pasaulē, kur dzīvot un strādāt.
- **Forbes:** Somijā mīt pasaulē laimīgākā tauta.

Ekonomikas prognozes joprojām neskaidras

Main Forecasts (ETLA)

Change or level	2010	2011*	2012**	2013**
GDP, %	3,7	2,9	0,9	2,6
Industrial prod., %	11,8	2,0	3,0	5,0
Construction, %	9,8	4,0	-1,0	3,0
Private services, %	2,8	3,6	1,0	3,0
Exports, %	7,8	-0,8	2,3	5,5
Imports, %	7,7	0,1	2,7	3,8
Private consumption, %	3,0	3,3	1,7	1,5
Private investment, %	4,1	5,0	-1,4	3,6
Inflation, %	1,2	3,4	2,7	1,8
Unemployment rate, %	8,4	7,8	7,7	7,3
Current balance/GDP, %	1,4	-0,4	-1,2	-0,6
EMU surplus/GDP, %	-2,5	-0,5	-0,7	-0,4
EMU debt/GDP, %	48,4	48,6	51,4	52,7

Sources: Statistics Finland and ETLA (21.3.12)

21.3.2012/ennu1/jka/EKI Talousgraafit

Confederation of Finnish Industries

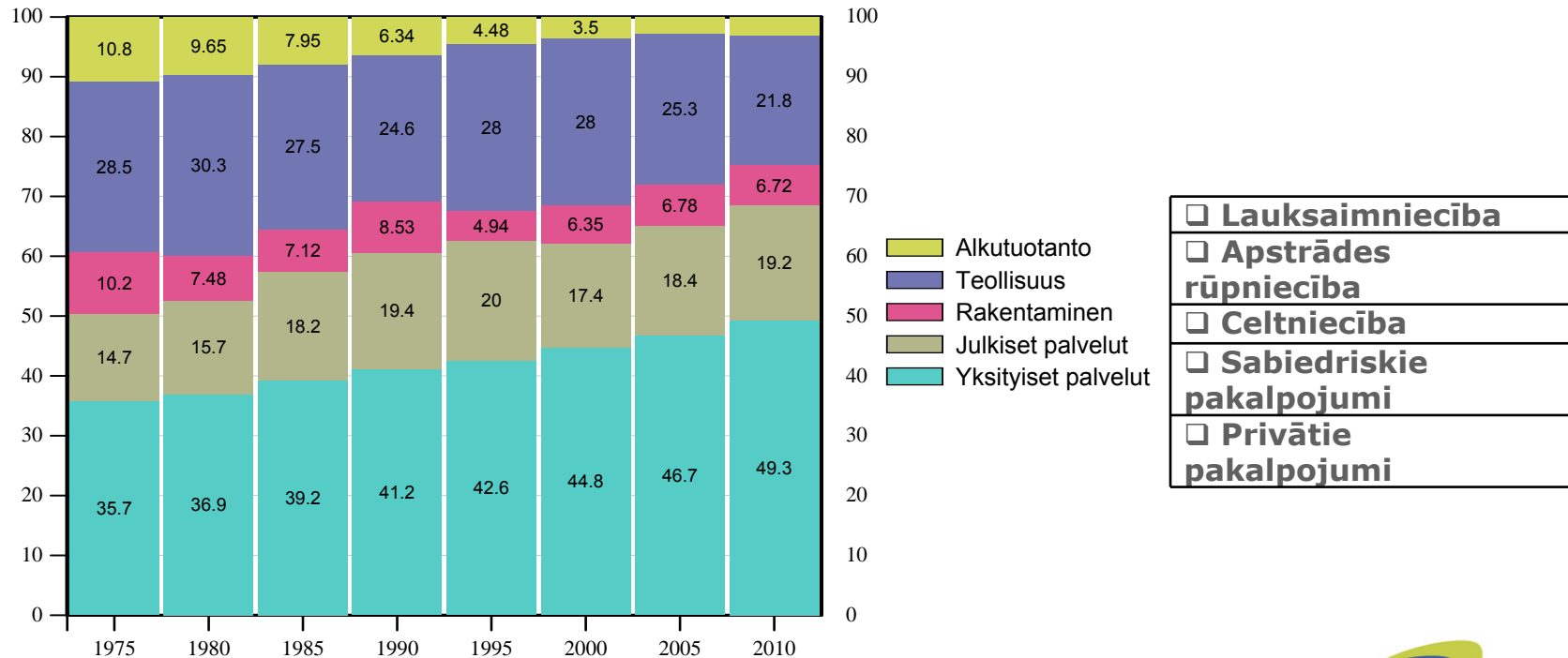
- ❑ **Esošā situācija eiro zonā**, parādu krīzes risks un tā ietekme (Spānija/Itālija).
- ❑ ES kontekstā, Somijas ekonomiskās izaugsmes rādītāji gada pirmajos mēnešos ir salīdzinoši pozitīvi, tomēr nākotnes prognozes ekonomikas sektorā ir visnotaļ neskaidras.
- ❑ Situācija eksporta tirgos.
- ❑ Lēmums samazināt budžeta izdevumus un celt nodokļus. Īstermiņā pavājināsies pieaugums, bet tiks uzlabota valsts uzticamība. Uzbūvēts *ugunsdrošs mūris* apkārt Grieķijai.
- ❑ Lai paaugstinātu konkurētspēju, ir nepieciešamas strukturālas reformas.
- ❑ **Nākotnes izaicinājums**- iedzīvotāju novecošanās un kvalificēta darbaspēka trūkums svarīgajos sektoros.
- ❑ **Eksporta atkarīgajai Somijas tautsaimniecībai ir nepieciešama funkcionējoša Eirozona**, un atteikšanās no Eiro nav apsverama.
- ❑ **Vienīgā Ziemeļeiropas valsts**, kura pievienojusies eirozonai.

Valsts aģentūra Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
Investment and Development Agency of Latvia

Somijas tautsaimniecības uzbūve: Kopējais nozaru īpatsvars IKP%

Suomen elinkeinorakenne, osuus kokonaistuotannosta, %

Lāhde: Tilastokeskus

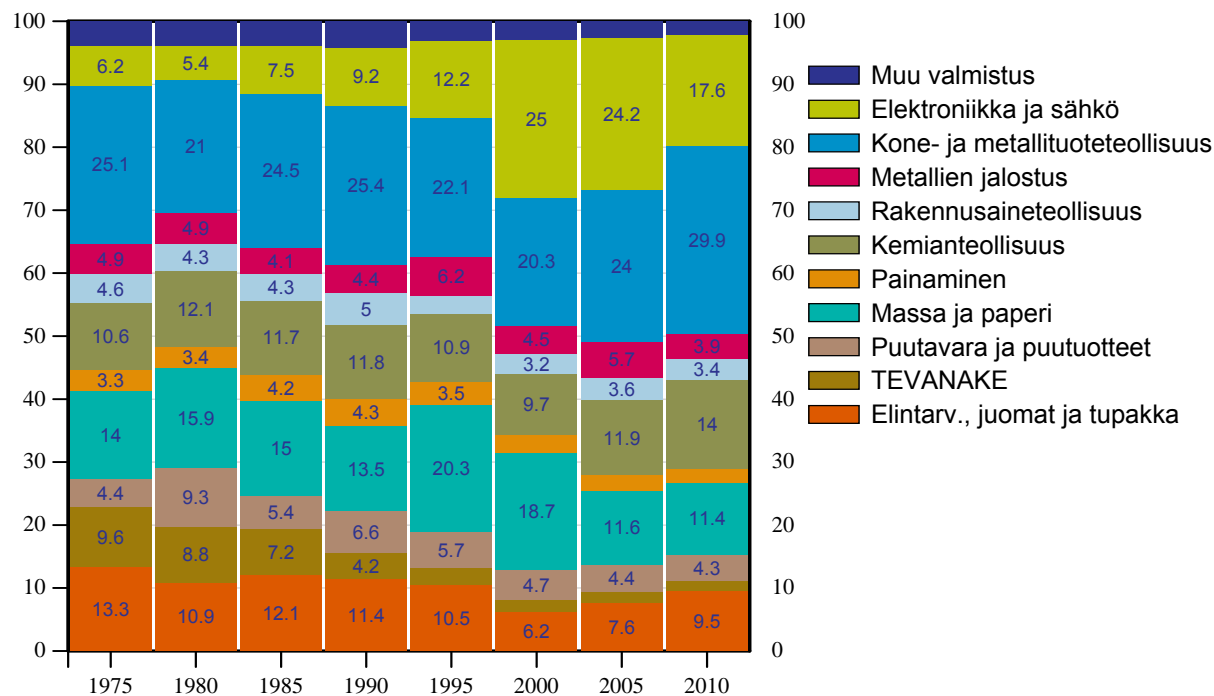
16.8.2011/rak2/jka/EKI Talousgraafit

Elinkeinoelāmān keskusliitto

Apstrādes rūpniecības struktūra, %

Tehdasteollisuuden rakenne osuus jalostusarvosta, %

☐ Citi
☐ Elektronika un elektroprees
☐ Mašīnbūve un metālapstrāde
☐ Celtniecības materiāli
☐ Papīrs, poligrāfija
☐ Ķīmija, farmācija
☐ Celuloze un papīra ražošana
☐ Kokrūpniecība un kokmateriālu ražošana
☐ Tekstils, apģērbs u.c.
☐ Pārtika: dzērieni un tabaka

Lähde: Tilastokeskus

16.8.2011/rakteo1/jka/EKI Talousgraafit

Svarīgākās nozares/sektori,ts, Latvijas uzņēmēju iespējas

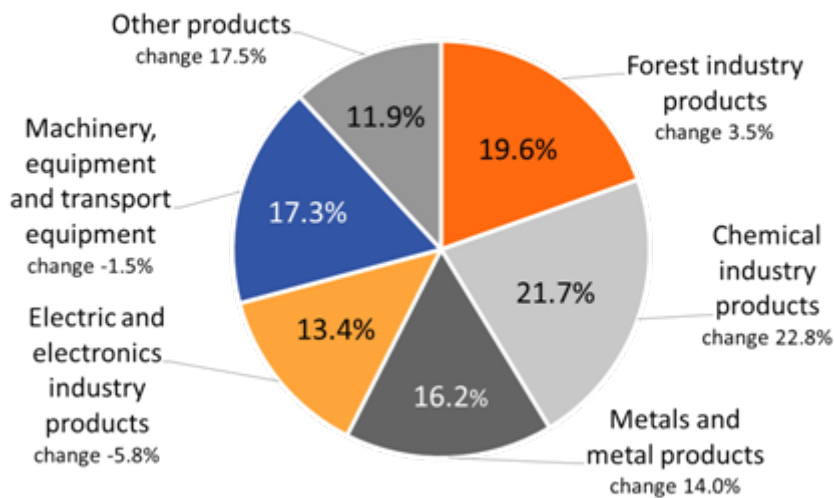
Rūpniecība un tehnoloģijas	Tirdzniecība un pakalpojumi
Uz tehnoloģijām un inovācijām balstīta apstrādes rūpniecība	Transports un loģistika
<i>Cleantech</i> jeb Tīrās enerģijas	Komercpakalpojumi
Veselības aprūpe un labklājība	Nekustamā īpašuma sektors
IT sektors	Mazumtirdzniecība
Ģeoloģija un ieguve	Tūrisms un citi
Avots: Invest in Finland www.investinfinland.fi	

Procentuālais eksporta sadalījums un lielākie eksporta partneri

Goods Exports by Product Group and by Country, 56,6 mrd euro

Goods exports by product group

Share of total exports and annual change 2011

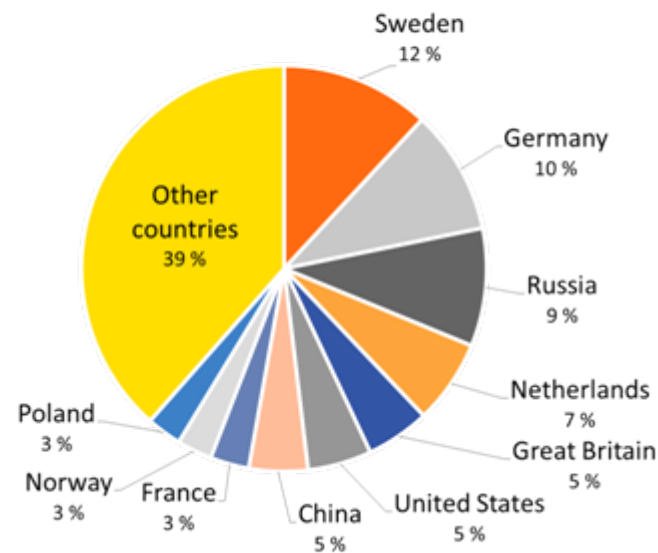
Source: National Board of Customs

Total exports 56.6 EUR Billion (change, 8.0%)

Avots: OP Pohjola

Goods exports by countries

2011

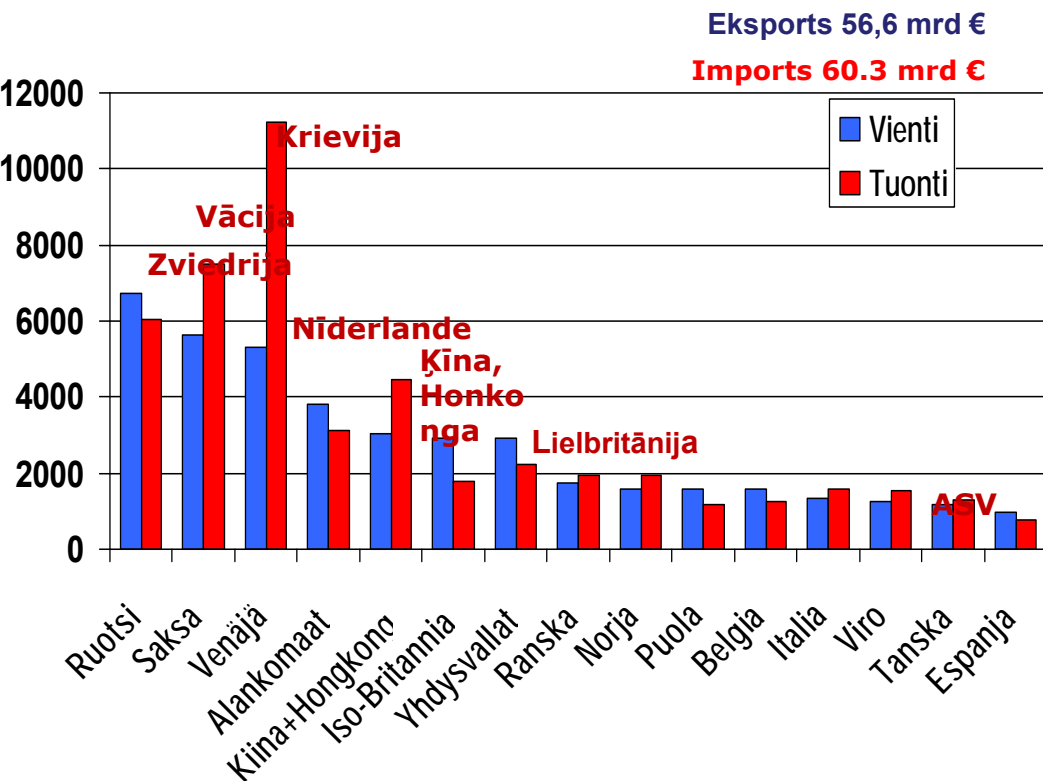

Source: National Board of Customs

In 2011 approx. 40 % of Finnish exports to growing economies (Sweden, Germany, Russia, USA, China)

Somijas lielākie eksporta un importa partneri, 2011

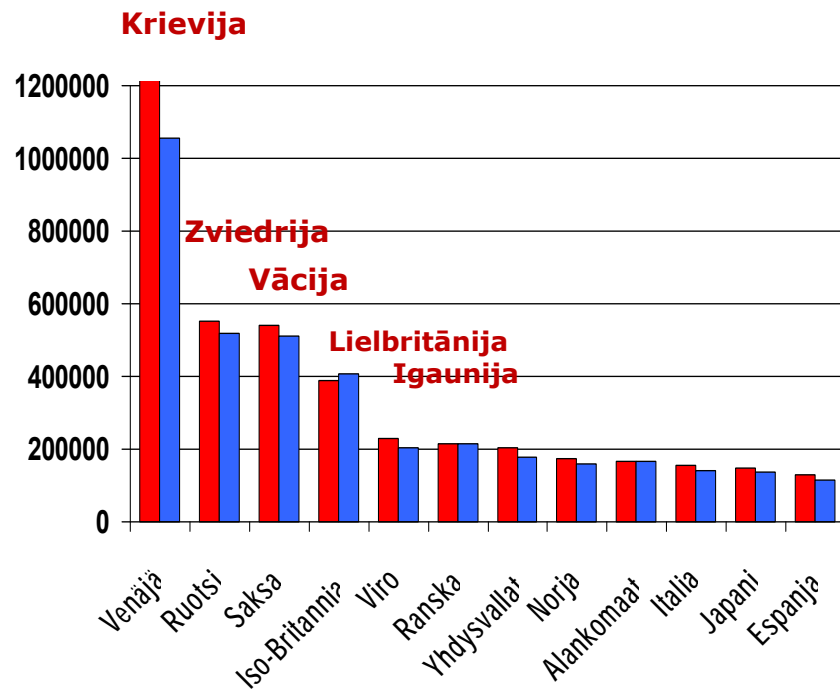
(Suomen suurimmat kauppakumpanit 2011, MEUR)

Ārvalstu viesu uzturēšanās naktsmitnēs

2011.gadā, salīdzinot ar 2010.gadu

(Ulkomaalaisten yöpymisten lukumäärä Suomen majoituslaitoksissa 2011 ja 2010)

Lähde: Tullihallitus

18.4.2012

TL

Valsts aģentūra Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
Investment and Development Agency of Latvia

Somijas biznesa sadarbības kultūra

- ❑ Somi plāno savu darba laiku. To pašu sagaida arī no partneriem. Nepiesakiet tikšanos un neatceliet tās pēdējā brīdī, ja nav nopietna iemesla!
- ❑ Novērtē punktualitāti, godīgas attiecības, brīvību būt pašam un drošību. Somiem var ticēt uz vārda, ir uzticami sadarbības partneri. Ja esat noslēdzis līgumu, tas ir jāievēro.
- ❑ Uz tikšanās jāierodas laikā un labi sagatavoti, jāpārzina tēmas, somi novērtē kompetenci un profesionalitāti. Sarunas notiek brīvi, uzreiz ķerieties pie lietas! Uzruna uz TU, ir vispārpieņemta parādība. Vienmēr satiekoties un atsveicinoties paspiež roku.
- ❑ Somi labprāt klausās, maz runā, viņi uzskata, ka ir nepieklājīgi kādu pārtraukt. Nav pieņemts publiski izrādīt savas emocijas. Somi ir tieši un atklāti.
- ❑ Somi ir apdomīgi un uzmanīgi, bet lēmumus pieņem ātri un efektīvi. Viņu domāšana un darba veids ir ļoti konsekvents. Dažādas netipiskas, sasteigtas un īpatnējas "*sadarbības metodes*" rada aizdomas. Somi nav korumpēti.
- ❑ Konfliktus vēlas risināt sarunu ceļā, jo nevēlas sagādāt citiem nepatīkšanas, uzskata, ka tā var panākt labāko iespējamo rezultātu visām iesaistītajām pusēm.
- ❑ Somijā tiek ievērota sieviešu un vīriešu vienlīdzība. Uzņēmumā visi darbinieki ir vienlīdzīgi, neatkarīgi no vecuma, dzimuma vai profesijas.
- ❑ Nozīmīgi faktori - indivīds, daba, klusums un sauna. Publiski netiek apspriests: ne sava, ne citu privātā dzīve, veselība, politika, reliģija un citi privāti jautājumi. Sports ir svarīga sarunu tēma.

Kas jāņem vērā, uzsākot eksportu uz Somiju

Ja esat izlēmis uzsākt eksportu uz Somiju, ir jāpārlicinās:

- Cik eksportspējīgs ir jūsu uzņēmums un eventuālais produkts vai pakalpojums, atbildot uz jautājumu par kvalitāti, atbilstību tirgum, cenu, konkurenci, un atbilstību starptautiskajiem standartiem.
- Pirms izlemjat eksportēt uz Somiju, izpētiet un analizējiet tirgu un jūsu iespējas.
- Meklējiet jaunas, netipiskas iespējas, nišas produktus.
- Organizējiet tikšanās ar uzņēmējiem, kas darbojas Somijā. Izpildiet iepriekš savu mājasdarbu!
- Izmantojiet noderīgas adreses, kur meklēt informāciju par uzņēmuma reģistru, nodokļiem, likumdošanu, uzņēmumu atbalstu, un citiem jautājumiem.**
- Visas noderīgās adreses:**

http://www.yrittajat.fi/en-GB/federation_of_finnish_enterprises/usefullinks/

..Protams, ir patīkami būt situācijā, kur cilvēki tavu valsti uzlūko kā modeli, kā, piemēram, daudzi tagad uzlūko Latviju un Somiju. Mums ir dažāda pagātne, mazliet citādas sistēmas, bet līdzīgas problēmas.

**Es, piemēram, tagad labprātāk gribētu būt latvietis nekā grieķis...
(A.Stubb,Somijas Eiropas lietu un ārējās tirdzniecības ministrs)**

Paldies! Kiitos!

Inguna Žigure
LIAA sabiedriskā pārstāve Somijā
Inguna.zigure@balticenterprise.fi
+358 40 41 46 121

www.liaa.gov.lv

Valsts aģentūra Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
Investment and Development Agency of Latvia